

med hinanden, idet han mente, at Forbedringen paa det ene Omraade vilde formidske Brugen af eller Nødvendigheden for at have det andet Institut.

Der er den store Forskel mellem de to Institutter, at medens de tekniske Skoler kun befatter sig med Lærlinge og kun har den Opgave at lære Lærlingen, hvad han behøver at vide for at blive Svend, og sætter sig som højeste Maal at bibringe Lærlingen de fornødne teoretiske Kundskaber for at kunne aflægge Svendestykke, er Teknologisk Institut stiftet for at være en Mesterskole. Dets Grundtanke, som er fastslaaet af de Folk, der oprettede det, var at sætte den Mester, som havde levet fjernt fra sit Fags Centrér og derfor maaske var kommet noget tilbage, saa han ikke kendte de nyeste Maskiner, i Stand til at indhente det forsømte paa denne Skole. Siden er Virksomheden udvidet til tillige at omfatte Undervisning af Svende, som — ganske naturligt — ønsker at blive Mestre, og som derfor har Brug for de Kundskaber, en Mester bør have, ikke alene tekniske, men f. Eks. ogsaa Kendskab til Bogholderi, Kalkulationer o. s. v. Skønt det meget vel kan være rigtigt, at en Person, der er vel oplært som Læredreng i en teknisk Skole, har et bedre Grundlag i sit senere Liv end den, der ikke er vel oplært, er det dog saaledes, at en Læredreng, der vel har staaet i Lære en 3—4—5 eller maaske flere Aar, glemmer overmaade meget af, hvad han har lært, og ikke altid har lært det, han særlig har Brug for, naar han bliver Mester. Man kan derfor ikke vente, at det ene af disse to Led bliver mindre nødvendigt, naar det andet udvikles godt.

Det ærede Medlem mente tillige, at vi i Virkeligheden stod lavt her i Landet, hvad teknisk Undervisning angik, og at man mange Steder i Udlandet stod højere; han henviste i saa Henseende til Sverige, vel at mærke til en interessant Betænkning, der er fremkommet dér. Betænkningen kan være interessant, men Sveriges Standpunkt er sikkert paa ingen Maade højere end vort, tværtimod. Der er derimod en meget stor Forskel paa Forholdene i de to Lande paa dette Omraade som paa saa mange andre. En væsentlig Forskel ligger saaledes dér, at hos os skabes de

tekniske Skoler franedet af, derovre fraoven. Man har store og smukke tekniske Skoler i de større svenske Byer, ved Siden af hvilke vi ikke har noget at stille op i Retning af Bygningernes Omfang og Pragt. Men de svenske Skoler har i Regelen som Formaal at uddanne Lærlinge for Storindustrien, særlig til Værkførere — til Dels ogsaa at undervise Fabrikslærlinge — at uddanne dem fra Konfirmationsalderen og op ad, saaledes at de slet ikke gaar paa Værksted, men gaar fra denne Skole lige ud i Livet. Den Opgave har vore tekniske Skoler slet ikke, skønt en lignende Ting maaske kunde gøre sig gældende i den større Industri. Haandværkslærlingen lærer sit Fag i Praksis paa Værkstedet og gaar kun paa teknisk Skole for at faa den teoretiske Kundskab, som Mesteren ikke kan give ham paa Værkstedet. Derovre er der overmaade store Skoler, men det hænger sammen med den forskellige Udvikling i de to Lande. Vi har saa overordentlig mange flere Skoler, der er 150 tekniske Skoler her i Landet, maaske endnu flere, men i Sverige findes ikke mere end en Trediedel af dette Antal, uagtet Sveriges Befolkning er dobbelt saa stor som vor; og det afgørende er, at hos os stiftes Skolerne franedet af de Steder, hvor der er Trang til dem. Vi har ikke alene Skoler i de større Købsteder, men ogsaa i stort Omfang ude paa Landet. Hvis det er rigtigt, at Skolernes Antal er 150, findes Halvdelen, ca. 70, i Landsbyer og Stationspladser. Saadant kendes slet ikke paa den anden Side af Sundet; der har man det langt ringere Antal Skoler, der er skabt fraoven af, og som er indrettet paa den Maade, jeg antydede før, og som koster mange Penge, fordi de er skabte af det offentlige, og fordi det, Eleverne yder, og det, Mestrene yder dertil i Form af Elevkontingent, er saa langt ringere end hos os. Det er det ejendommelige ved Forholdene herhjemme, at det er de private Kredse, som har oprettet og for en stor Del betaler de tekniske Skoler. Det er derfor, man i Udlandet ofrer langt mere, naar man ved „man“ forstaar det offentlige, og sikkert ogsaa, naar man ved „man“ forstaar det hele, idet Forholdet er det, at naar private ofrer sig af Interesse for Sagen, gør de det til Dels uden Løn eller i alt Fald mod et